

ခိန်ရီနိုဗိုဗိုဗို(စ) တာ်ဆါ ၂၀၁၉ (COVID-19)

၂၀၁၉ ခိန်ရီနိုဗိုဗို ဘဲရား(စ)တာ်ဆါယာ် (COVID-19) မှ်ဝဲ တာ်သါထီၣ်သါလီၤတာ်ဆါလါ ပှၤကညီအပူၤလါအအိၣ်ထီၣ် ခိဖျိတာ်ဆါယာ် အသိန့ၣ်လီၤ. တာ်အံၤရၤလီၤအသးသ့လါ ပှၤကညီတဂၤဆူတဂၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘဲရား(စ) တာ်ဆါယာ်အံၤ ဘၣ်တာ်ထီၣ်န့ၣ်အိၣ်အဆိကတာ် လာဂူၣ်ဟါ (Wuhan), တရူးကီၤအပူၤ, ဒီးအခဲအံၤရၤလီၤအသးအါထီၣ်ဆူထံကီၤအါဘၣ် ပၣ်ယုၣ်ဒီးကီၤအခဲရကၤန့ၣ်လီၤ.

မှ်လါတာ်ဆါမှ် ဘဲရား(စ)တာ်ဆါယာ်အသိအယိ, တာ်အိၣ်ဒီးဝဲအါမးလါပတသ့ၣ်ညါအိၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ပမၤလီၤအါထီၣ်ဘၣ်ယးဒီး COVID-19 အဂ့ၢ်အံၤ တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်စ့ၣ်စ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

မံၣ်န့ၣ်စိထၣ် (Minnesota) အကမျါတာ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ပှၤတဝါန့ၣ်ပာ်တာ်အံၤဒ်အမှ်တာ်ဂ့ၢ်လါအရ့ဒိၣ်ဒီးရဲၣ်ကျဲၤတာ်လါတာ်ကူၤစါပှၤဆါ တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

ဟးဆူးတာ်ထိးဘၣ်ဖိၣ်ဘၣ်ဒီးပှၤလါနဆိကမိၣ်အိၣ်တဆူၣ်ဘၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. ဘဲရား(စ) တာ်ဆါအယာ်တဖၣ်န့ၣ်တမှ်တာ်လါအကွၢ်ကပာ်တာ်ဘၣ်န့ၣ် လီၤ.

တာ်ဆါပနီၣ်တဖၣ်

ပှၤလါတာ်ဟံၣ်ဂၢ်ဟံၣ်ကျဲၤလီၤတာ်လါအိၣ်ဒီး COVID-19 တာ်ဆါဘၣ်ကန့ၣ် အိၣ်ဒီးတာ်သါထီၣ်သါလီၤတာ်ဆူးတာ်ဆါလါ အစါဆူအနးဘၣ်ထွဲ ဒီးတာ်ဆါပနီၣ်လါလၢတဖၣ်အံၤ-

- တာ်လီၤကီၢ်
- တာ်ကူး
- တာ်ကသါဖုၣ်/တာ်ကသါတလါသါ

ပှၤလါအဘၣ် COVID-19 လါတဆူၣ်ဒီးဘၣ်တဖၣ်အိၣ်ဆိးလါဟံၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်အိၣ်တဆူၣ်ကတီၢ်သ့န့ၣ်လီၤ. နကြါးကြိယာ်တာ်ဟူးတာ်ဂၤလါန ဟံၣ်ချ့, တလါထီၣ်ကွၢ်တာ်မၤန့ၣ်တာ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တာ်ကွၢ်ထွဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကိးလီၤတဲစိဆူနကသံၣ်သရၣ်အအိၣ်ဖဲနမှ်လိၣ်ဘၣ်တာ်အိၣ်ဆူၣ် အိၣ်ချ့တာ်ကွၢ်ထွဲအဂီၢ်တက့ၢ်.

ဒီးသဒါလီၤ နကစါအသးဒီးနပှၤတဝါ

ကျဲအဂ့ၢ်ကတာ်လါကဒီးသဒါနီၣ်ကစါအသးလါ COVID-19 တဖၣ်န့ၣ် မၤတာ်တမံၤယိၣ်နမၤအိၣ်အသးလါနကဒီးသဒါလီၤနနီၣ်ကစါ အသးလါတာ်စ့ၣ်ဘၣ်ဒီးတိးကွၢ်တာ်ဆါ-

- သ့ကဆီၣ်နစုၣ်အံၤခဲအံၤဒီးဆးပှၣ်ဒီးထံ.
- အိၣ်ဖဲဟံၣ်ဖဲနဆိးက့အခါ.
- မၤဘၢနထးခိၣ်ဖဲနကူးအခါ.
- မၤကဆီၣ်ဒီးမၤသံတာ်ဟူးတာ်ယာ်ဒီးတာ်ပိးတာ်လီၤဒီးတာ်မဲာ်ဖံးခိၣ်လါနဖိၣ်အိၣ်တဖၣ်ခဲအံၤခဲအံၤဒီးကသံၣ်မၤသံတာ်ဟူးတာ်ယာ်.

မၤလီၤအါထီၣ်

မၤန့ၣ်တာ်ဂ့ၢ်တာ်ကျိၤချူးနံၤချူးသိကတာ်ဘၣ်ယးဒီး COVID-19 လါပှၤယဲၤသန့တဖၣ်အံၤအဖိခိၣ်-

- မံၣ်န့ၣ်စိထၣ်တာ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ပှၤကျိၤ ၂၀၁၉ ခိန်ရီနိုဗိုဗို(စ)တာ်ဆါယာ်အသိ (Minnesota Department of Health 2019 Novel Coronavirus (COVID-19)) (www.health.state.mn.us/diseases/coronavirus/index.html).
- တာ်ပၤဆူကွၢ်ထွဲတာ်ဆူးတာ်ဆါဒီးတာ်ဒီးသဒါ ၂၀၁၉ ခိန်ရီနိုဗိုဗိုတိးကွၢ်တာ်ဆါဘဲရား(စ)အသိအစဲထၣ်တဖၣ် (Centers for Disease Control and Prevention 2019 Novel Coronavirus) (www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/index.html).